

[Hanne Andersen]

den bekymring, ministeren har haft tidligere, det viste betalingsforslaget, dels den bekymring, der findes i flere partier – om det så ikke var nemmere at lave en helt enkel beslutning, der sikrede mennesker ret til en behandling og sikrede dem, hvis de fik afslag på kaution. Jeg tror, kautionsafslagene bliver færre og færre. Jeg tror, det er meget usædvanligt at tvinge folk til en behandling, de er utrygge ved på forhånd.

Det ville være enkelt at lave en bestemmelse, der gælder dem, og så lade amterne stille og roligt fortsætte det arbejde, de er begyndt på. Jeg er overbevist om, at det vil komme til at omfatte alle amter, for sådan er brugerindflydelsen og debatten jo også her i Danmark, at ting flytter sig også med debat, og det vil ikke være afgrænset til de amter, vi kender i dag.

(Kort bemærkning).

Tove Lindbo Larsen (S):

Ministeren havde en meget flot bemærkning om, at man tabte jo ikke rettighederne til tandbehandling, fordi man blev ældre.

Men realiteten er jo, at for ældre på et plejehjem er der kun 21 kommuner ud af landets 275 kommuner, der har iværksat et regelmæssigt tandeftersyn og tandbehandling på plejehjemmet. Beboere på et plejehjem har jo ikke det samme initiativ og de samme muligheder som ældre, der ikke er på plejehjem. Når vi har den socialpolitiske holdning, at man, for så vidt man kan klare sig, skal blive længst muligt i eget hjem, så er der også ældre mennesker, der har behov for at få nogen til at tage et initiativ for dem, sådan at de kan få den tandbehandling, som de har brug for.

Det er både en socialpolitisk og en sundhedspolitisk foreteelse, der her er tale om. Og der er behov for et initiativ, når der er så få, der benytter sig af muligheden.

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Meget kort til fru Hanne Andersen, der opfordrer mig til at sikre dem, der får afslag på kaution: Det er faktisk lige præcis det, loven lægger op til.

(Kort bemærkning).

Hanne Andersen (S):

Jamen det var det, mit spørgsmål gik på, om

den store lovændring så var nødvendig, hvis, som ministeren sagde, forrige gang ministeren var på talerstolen, lovændringen var rettet mod de mennesker, der ikke fik den kaution, de ønskede. Derfor spurgte jeg, om det ikke var mere enkelt at lave en regel for de få mennesker, der får afslag på kaution, i stedet for den gennemgribende regel, når den kun retter sig imod ganske få personer.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 83:

Forslag til lov om gødning og jordforbedringsmidler m.m.

Af landbrugsministeren (Tørnæs).
(Fremsat 30/10 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Helen Jørgensen (S):

Lovforslag nr. L 83 er et forslag til lov om gødning og jordforbedringsmidler m.m. Forslaget skal erstatte lov om samme emne af 13. oktober 1977 og bestemmelserne i lov af 18. januar 1990 om handel med gødning og grundforbedringsmidler m.m.

Af bemærkningerne til forslaget fremgår det, at baggrunden for forslaget er EF-direktiver om harmonisering på gødningsområdet. Disse direktiver har gjort det nødvendigt at tilpasse loven til den udvikling, der er sket.

Endvidere siges det i bemærkningerne, at lovforslaget vil være en forenkling og modernisering, der ikke kræver flere ansatte. Den gæl-

[Helen Jørgensen]

dende lov på området giver ministeren visse bemyndigelser. Disse opretholdes i den nye lov.

Yderligere bemyndiges ministeren til at offentliggøre kontrol- og analyseresultater. Desuden udgår i den nye lov de detaljerede bestemmelser om mærkning af de forskellige produkter. Disse bestemmelser foreslås samlet i en bekendtgørelse, der løbende kan holdes ajour med udviklingen i EF.

Vi er i Socialdemokratiet lidt betænkelige ved at overlade den fremtidige udvikling til en bekendtgørelse, hvis udformning Folketinget ikke umiddelbart har indflydelse på.

Lovforslaget indeholder også nogle nye bestemmelser, der moderniserer kontrolordningen. Desuden præciseres det, at der kan opkræves gebyrer for administration af kontrolordningen.

Administrationen af loven har hidtil været henlagt til Plantedirektoratet. Hensigten er, at det fortsat skal være sådan.

Siden lovens vedtagelse i 1977 er der vedtaget anden lovgivning, som i visse tilfælde overlapper bestemmelserne i denne lov. F.eks. er der i lov om markedsføring et generelt princip om forbud mod vildledende oplysninger.

Endvidere findes der lovgivning under Miljøministeriet, der regulerer produkter fra rensningsanlæg og fra industrien.

Således skulle der være tale om en forenkling, når disse områder er udeladt i forslaget til en ny lov.

Der er blot noget, der bekymrer mig. Jeg kan godt se, at tingene bliver enklere, set fra myndighedernes synspunkt. Men hvad med mig som forbruger og alle andre forbrugere?

Lovforslaget har været sendt til udtalelse hos en række organisationer, men der forlyder ikke noget om, hvad organisationerne mener. Kan ministeren oplyse arten af tilkendegivelser, der er kommet?

Til sidst kan jeg oplyse, at vi i Socialdemokratiet er positive over for lovforslaget, hvis der ikke sker nogen forringelser i forhold til den gældende lov.

Karen Højte Jensen (KF):

Da mit partis ordfører i denne sag, hr. Rønholt, ikke er i stand til at være til stede, skal jeg på hans vegne kort meddele, at den konservative gruppe kan tilslutte sig lovforslaget.

Peter Hansen-Nord (V):

Jeg skal ikke forlænge debatten meget, men blot konstatere, at formålet med lovforslaget er at sikre forbrugeren, dvs. landmanden, skovbrugeren, gartneren, havebrugeren og andre, de fornødne oplysninger om kvalitet og indhold af købte gødningsstoffer.

Lovrevisionen skal ses i forlængelse af et direktiv fra 18. december 1975 vedrørende fælles lovgivning om gødning samt i forlængelse af yderligere tre harmoniseringsdirektiver. Lovrevisionen må anses for nødvendig for at tilpasse sig den i mellemtiden skete udvikling. Der er samtidig tale om en forenkling og en modernisering, og lovforslaget svarer i sin opbygning til den ny lov om foderstoffer, lov nr. 282 af 8. maj 1991.

Med henblik på at sikre den nødvendige tilpasning til EF-harmonisering på gødningsområdet bemyndiges landbrugsministeren til at gennemføre de bestemmelser, der fastsættes af De Europæiske Fællesskaber, samt til at gennemføre bestemmelser, der ikke er reguleret i fællesskabsbestemmelserne.

Endelig erstattes en række paragraffer i den hidtidige lov med anden eksisterende lovgivning på områder som hæftelse og produktansvar.

Lovens administration agtes fortsat henlagt til Plantedirektoratet, hvor ministeren agter at nedsætte et udvalg til erstatning for Landbrugsministeriets Gødningstilsyn efter samme principper som i den føromtalte foderstoflov.

Jeg har nogle enkelte supplerende bemærkninger til ministeren. Jeg ønsker at få fastslået, at § 1, stk. 3, indeholder tilstrækkelig hjemmel for ministeren til at sikre ikke alene den kemiske sammensætning af gødningsstoffer, men også den fysiske kvalitet.

Vi håber ligeledes, at ministerens bemyndigelse til at offentliggøre det kommende gødningstilsyns kontrolresultater vil finde sted en gang om året.

Derudover beklager jeg, at bygylle ikke hører ind under denne lov, og jeg vil opfordre udvalget til, at vi drøfter denne problematik, således at kvalitet og produktansvar for byspildvand kommer på højde med denne lovs kontrol- og ansvarsforanstaltninger.

Birthe Hansen (SF):

Efter at have lyttet til de foregående ordføre-

[Birthe Hansen]

re må jeg sige, at jeg nok ikke kan tilføje debatten noget særligt nyt.

Men jeg vil nu ikke afstå fra at sige det, jeg havde planlagt på SF's vegne, for som så meget andet, vi er i gang med for tiden, er også forslaget her fra landbrugsministerens side udtryk for et ønske om at modernisere og revidere gældende lov – i dette tilfælde, som sagt af andre, på baggrund af EF-harmoniseringen, en harmonisering, som forventes fortsat, og som man ønsker løbende ajourført i de kommende år.

Foruden revisionen og moderniseringen ligger der også bemyndigelser til ministeren i forslaget, ikke blot de allerede gældende, men også, som der lidt undskyldende står i bemærkningerne, »kun få yderligere bemyndigelser«. Man kan vel ikke fortænke os i SF i at være bekymrede over disse bemyndigelser, som snart sagt er hovedprincippet i en overvejende del af i hvert fald de lovforslag, der kommer fra landbrugsministerens side.

Sædvanen tro har lovforslaget været sendt til høring – som andre også har nævnt, og det står også i bemærkningerne – hos adskillige interesseorganisationer. Da vi desværre ikke inden lovforslagets første behandling er blevet gjort bekendt med indholdet af disse høringsvar, må det være det første spørgsmål, jeg vil stille under det kommende udvalgsarbejde.

Noget andet, vi kan være bange for i forbindelse med ændringerne i forslaget, er, at en eventuel udvanding i forbindelse med EF-forskrifterne vil finde sted, f.eks. med hensyn til visse grænseværdier. Vi skulle også gerne i fremtiden være førende, når det gælder fødevarers kvalitet og sundhed.

Det er noget, vi vil kigge nærmere på under udvalgsarbejdet, som vi vil gå positivt ind i.

Niels Højland (FP):

I forbindelse med EF's harmonisering, som er omtalt i bemærkningerne til lovforslaget, kan man nemt forledes til at være af den opfattelse, at Danmark igen indfører nogle krav til vore producenter, længe før de øvrige EF-lande gør det, og dermed igen byder vort erhvervsliv dårligere konkurrencevilkår, hvilket igen skaber flere arbejdsløse.

Ifølge § 3 kan landbrugsministeren eller en af ham bemyndiget person gå ind på privat ejendom uden retskendelse og kontrollere gæl-

dende lovgivning. Det betragter vi også i Fremskridtspartiet som en grov krænkelse af den private ejendomsret. Den slags ting forsøger man nu at afskaffe hos vore naboer i Øst, og jeg er af den opfattelse, at det burde vi også gøre her i Danmark. Når lovgivningen nu alligevel skulle revideres, burde § 3 også revideres i en mere frihedsorienteret retning. Det skulle jo nødig gå sådan, at de lovforslag, som regeringen fremsætter, trækker dansk erhvervsliv længere ned i det planøkonomiske hænge-dynd, som vi er på vej ud i. Derfor så vi hellere, at der fra regeringen kom nogle forslag, som ikke i så høj grad bar præg af socialisme, så vi ikke var tvunget til at vælge mellem pest og kolera, tvang eller kontrol, tilskud eller subsidier.

Nej, vi skulle hellere have et mere frit erhvervsliv og dermed et mere konkurrencedygtigt erhvervsliv, som også ville give flere arbejdspladser, i stedet for. Men det er klart, at vi også i Fremskridtspartiet vil gå seriøst ind i udvalgsarbejdet.

Lis Noer Holmberg (CD):

Da CD's ordfører på dette område, hr. Svend Aage Jensen, ikke kan være til stede, har jeg lovet at fremføre følgende:

Centrum-Demokraterne finder grundlaget for dette lovforslag korrekt. Loven vil sikre forbrugeren den rette og fyldige oplysning om et enkelt produkts sammensætning og dermed sikre forbrugeren den bedst mulige anvendelse.

Ministerens bemyndigelser, som er indlagt i lovforslaget, til bl.a. at fastsætte regler for modernisering af kontrolordninger på linje med andre kontrolordninger, f.eks. på foderstofområdet, og fastsætte regler om offentliggørelse af kontrolresultaterne, har CD ingen indvendinger imod.

CD vil se positivt på lovforslaget under udvalgsarbejdet.

Lysholm Christensen (KRF):

Jeg skal blot kort meddele fra Kristeligt Folkeparti, at vi synes, det er en fornuftig og nødvendig revision af den gældende lovgivning på området. Vi støtter altså lovforslaget.

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Jeg vil først takke for den positive modtagel-

[Landbrugsmi­nister­en]

se af lovforslaget. Det er jo ikke noget stort lovforslag; vi forventer ikke, at vi revolutionerer verden med det forslag, men vi finder alligevel, at det er godt, at vi får moderniseret lidt og i og for sig også får forenklet lovgivningen på det område og gjort den mere overskuelig.

Men jeg er da ligesom flere af ordførerne betænkelig ved yderligere bemyndigelser. Det kunne lyde lidt mærkeligt, men jeg kan faktisk godt dele fru Birthe Hansens og Socialdemokratiets ordførers betæneligheder ved bemyndigelser.

Der er imidlertid et problem på disse områder, der jo har en meget teknisk karakter. Man kan vel sige det på den måde, at ved de tidligere lovgivninger forsøgte man også dér at undgå bemyndigelser i større grad, og det betød så, at man fik lidt mere uoverskuelighed, man fik flere love og man fik flere love, der greb ind i hinanden. Men det er klart, at vi også selv er overordentlig på vagt over for yderligere bemyndigelser og dermed selvfølgelig også søger at begrænse dem til et absolut minimum for altså at få den balance mellem, at det kan fungere i praksis, og så, at der bestemt ikke bliver flere bemyndigelser end højst nødvendigt. Og jeg kan roligt forsikre Socialdemokratiets ordfører om, at der ikke vil blive udstedt bekendtgørelser, som ikke har dækning i lovgrundlaget her, bestemt ikke.

Der bliver spurgt fra flere sider om, hvad der er blevet sagt til det her i høringssvarene, og jeg forstod, at der især var interesse om Forbrugerrådets reaktion. Jeg kan sige, at der faktisk over hele linjen er positive reaktioner. Der har været en enkelt negativ reaktion – og det skal man ikke fortænke dem i – hos dem, der måske skal betale noget for denne kontrol; de har været en lille smule betænkelige. Men i det omfang der ellers har været bemærkninger, har det været muligt at indarbejde dem i lovforslaget, så man kan sige, at fra hele den lange række af organisationer, der er blevet hørt – med den enkelte undtagelse, jeg nævnte, på betalingssiden – er der tilslutning hele vejen rundt.

En enkelt ordfører, hr. Peter Hansen-Nord, har nævnt problemerne omkring bygylle – eller slam, kan man også kalde det. Det er rigtigt, at der i landbruget er problemer med hensyn til slam og dets anvendelse. Jeg mener, det vil være rigtigt, at vi ved denne lejlighed også får mulighed for at se på, at der kommer tilstrækkelig

sikkerhed for landmændene og landbruget i anvendelsen af disse affaldsstoffer.

Nu er det imidlertid sådan, at disse stoffer reguleres efter Miljøministeriets regler, men jeg mener, der kunne være mulighed for og grund til i denne sammenhæng også at se på, om der var behov for ændringer for at gøre anvendelsen af disse produkter betryggende også i landbrugserhvervet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Landbrugs- og Fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

*Meddelelser fra formanden:***Anden næstformand (Ivar Hansen):**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Miljø- og Planlægningsudvalget (31/10 91):

Udtræder: Hjortnæs (S)

Nyt medl.: Henning Gjellerod (S)

Det Udenrigspolitiske Nævn (31/10 91):

Udtræder: Marianne Jelved (RV)

Ny stedf.: Niels Helveg Petersen (RV)

Nordisk Råd (31/10 91):

Udtræder: Finn Eriksen (CD)

Ny stedf.: Sonja Albrink (CD)

Erhvervsudvalget (31/10 91):

Udtræder: Finn Eriksen (CD)

Nyt medl.: Sonja Albrink (CD)

Udtræder: Svend Aage Jensby (V)

Ny stedf.: Erik Larsen (V)

[Anden næstformand]*Retsudvalget (31/10 91):*Udtræder: Finn Eriksen (CD)
Nyt medl.: Sonja Albrink (CD)*Markedsudvalget (31/10 91):*Udtræder: Finn Eriksen (CD)
Ny stedf.: Sonja Albrink (CD)*Kommunaludvalget (31/10 91):*Udtræder: Finn Eriksen (CD)
Ny stedf.: Sonja Albrink (CD)*Trafikudvalget (31/10 91):*Udtræder: Finn Eriksen (CD)
Ny stedf.: Sonja Albrink (CD)*Udvalget vedrørende Det Ethiske Råd
(31/10 91):*

Ny stedfortræderrækkefølge:

2 Frank Jensen (S)

3 Else Marie Mortensen (S)

*Det Udenrigspolitiske Nævn (1/11 91):*Udtræder: Niels Helveg Petersen (RV)
Ny stedf.: Marianne Jelved (RV)*Udvalget for Forretningsordenen (1/11 91):*Udtræder: Ritt Bjerregaard (S)
Nyt medl.: Svend Auken (S)Folketingets næste møde afholdes i morgen,
onsdag den 6. november 1991, kl. 13.00.Angående dagsordenen skal jeg henvise til
den dagsorden, der er opslået i salen.Mødet hævet kl. 18.06
